

ชื่อเรื่อง : การประเมินโครงการพัฒนาครูแกนนำ โรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอุดรธานี
คณะผู้วิจัย : นายกฤตย์ ไชยวงศ์ นางทับทิม ปานคะเซนท์
ว่าที่ร้อยเอกสมชาย อินทร์คำ นายสมหมาย พุดมลา
และ นายสุวิทย์ ปานคะเซนท์
ที่ปรึกษา : ผู้ช่วยศาสตราจารย์เอกรินทร์ สุนทรพงศ์
ประเภทบทนิพนธ์ : การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง กศ.ม.(การบริหารการศึกษา) , 2544.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินโครงการพัฒนาครูแกนนำ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอุดรธานี โดยใช้รูปแบบชิปปี้ (CIPP Model) ของแดเนียล แอล. สตัฟเฟิลบีม(Daniel L. Stufflebeam) ทั้งนี้ เพราะเป็นรูปแบบในการประเมินโครงการที่ครอบคลุมการทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านสภาพบริบทของโครงการ ด้านปัจจัยการดำเนินโครงการ ด้านกระบวนการดำเนินโครงการ และด้านผลลัพธ์ของโครงการ โดยสุ่มแบบเจาะจง(Purposive Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 474 คน ประกอบด้วยผู้บริหารโรงเรียนที่มีครูแกนนำ จำนวน 15 คน ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ จำนวน 20 คน ศึกษาานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา จังหวัดอุดรธานี จำนวน 2 คน ครูแกนนำ จำนวน 73 คน และครูเครือข่าย จำนวน 364 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วน ประมาณค่า 5 ระดับ(Rating Scale) แบบลิเคิร์ต (Likert) แบบตรวจสอบรายการ(Check List) และแบบสอบถามปลายเปิด(Opened End Form) การวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีการหาค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าร้อยละ และจัดลำดับความถี่

ผลการประเมินพบว่า

สถานการณ์ของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า

1. กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารโรงเรียนที่มีครูแกนนำ ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ และศึกษานิเทศก์ ส่วนใหญ่มีอายุเกิน 40-50 ปี จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 51.35 วุฒิการศึกษา ส่วนใหญ่ระดับสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 72.97 และมีประสบการณ์ในการทำงานในตำแหน่งปัจจุบันเกิน 10-20 ปี คิดเป็นร้อยละ 35.14

2. กลุ่มตัวอย่างที่เป็นครูแกนนำและครูเครือข่าย ส่วนใหญ่มีอายุเกิน 40 - 50 ปี จำนวน 213 คน คิดร้อยละ 51.95 วุฒิการศึกษา ส่วนใหญ่ระดับปริญญาตรี จำนวน 291 คน คิดเป็นร้อยละ 70.98 และมีประสบการณ์ในการทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน เกิน 20 - 30 ปี จำนวน 170 คน คิดเป็นร้อยละ 41.46

ผลการประเมินโครงการตามองค์ประกอบในด้านต่างๆ

1. ด้านสภาพบริบทของโครงการ

คณะผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่าวัตถุประสงค์ของโครงการมีความสอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ นโยบายของกรมสามัญศึกษา นโยบายของเขตการศึกษา 7 นโยบายของสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดอุดรดิตถ์ นโยบายของกลุ่มโรงเรียนกรมสามัญศึกษาจังหวัดอุดรดิตถ์ นโยบายของสหวิทยาเขตจังหวัดอุดรดิตถ์ นโยบายของโรงเรียนกรมสามัญศึกษาจังหวัดอุดรดิตถ์ อยู่ในระดับสอดคล้องมากที่สุด และวัตถุประสงค์ของโครงการมีความสอดคล้องกับความต้องการของครูและผู้บริหารโรงเรียนอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก

2. ด้านปัจจัยการดำเนินโครงการ

ผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ ศึกษานิเทศก์ ครูแกนนำและครูเครือข่าย มีความคิดเห็นว่า ความพร้อมของบุคลากร ความเพียงพอของงบประมาณ ความเพียงพอของวัสดุอุปกรณ์ ในการดำเนินโครงการ ความเหมาะสมของเอกสารประกอบโครงการ รวมทั้งความเหมาะสมของระยะเวลาในการดำเนินโครงการอยู่ในระดับเห็นด้วยปานกลาง

3. ด้านกระบวนการดำเนินโครงการ

ผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการและศึกษานิเทศก์ มีความเห็นว่าการเหมาะสมของ ขั้นตอนการดำเนินโครงการและปริมาณการจัดกิจกรรมอบรม ประชุม สัมมนา อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ส่วนครูแกนนำและครูเครือข่ายมีความคิดเห็นว่าการเหมาะสมของขั้นตอนการดำเนินโครงการและปริมาณการจัดกิจกรรมอบรม ประชุม สัมมนาอยู่ในระดับเห็นด้วยปานกลาง ในส่วนของปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะในการดำเนินโครงการ มีดังนี้

ปัญหาอุปสรรค พบว่า

ด้านปัจจัยการดำเนินโครงการ ยังขาดงบประมาณในการสนับสนุนการดำเนินงาน ครูแกนนำและครูเครือข่ายมีภาระงานมากไม่มีเวลาดำเนินการและไม่ได้รับการสนับสนุนด้านวัสดุอุปกรณ์ในการจัดทำผลงานวิชาการ

ด้านกระบวนการดำเนินโครงการ ครูไม่เข้าใจ วัตถุประสงค์และวิธีดำเนินการตามโครงการ ครูยังไม่ให้ความสนใจจะสมัครเป็นครูเครือข่ายเพราะไม่รู้ทิศทางเป้าหมายที่จะเฝ้าติดตามนิเทศ ติดตามผลและการประสานงานอย่างเป็นระบบ ตลอดจนการประชาสัมพันธ์โครงการยังไม่ทั่วถึง

ด้านผลผลิตของโครงการ ผลการคัดเลือกครูแกนนำ ยังไม่น่าเชื่อถือ ไม่มีความชัดเจน ครูแกนนำไม่มีความกระตือรือร้นที่จะพัฒนาครูเครือข่าย และครูแกนนำสร้างแต่เอกสารหลักฐาน ไม่มีการปฏิบัติจริง ผลการพัฒนาไม่ได้นำไปใช้กับเด็กนักเรียน

ข้อเสนอแนะ พบว่า

ผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ ศิษยานุศิษย์ ครูแกนนำและครูเครือข่าย มีความเห็นว่าการสนับสนุนด้านงบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ให้เพียงพอ หน่วยงานที่รับผิดชอบควรให้ความสำคัญต่อโครงการพัฒนาครูแกนนำ วิธีการคัดเลือกครูแกนนำและครูเครือข่ายควรมีเกณฑ์ในการคัดเลือกที่ชัดเจน โปร่งใส โครงการมีประโยชน์ ควรดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนควรมีการประชาสัมพันธ์แจ้งรายละเอียดที่ชัดเจน

4. ด้านผลผลิตของโครงการ

ผลผลิตของโครงการในด้านผลงานทางวิชาการ(แผนการสอน สื่อการเรียน การสอน เอกสารประกอบการสอน และนวัตกรรมด้านอื่น ๆ) ครูแกนนำสามารถรวบรวมผลงานทางวิชาการเสนอขอตำแหน่งให้สูงขึ้นอยู่ในระดับมีปริมาณมาก และผลผลิตของโครงการด้านการสร้างครูเครือข่ายพบว่าครูแกนนำสามารถสร้างครูเครือข่ายได้ตามเกณฑ์(สัดส่วน 1 : 5) มากที่สุด เมื่อสรุปผลรวมของโครงการด้านผลผลิตของโครงการ พบว่าครูแกนนำสามารถสร้างครูเครือข่ายอยู่ในระดับมีปริมาณมาก และครูเครือข่ายสามารถพัฒนาเป็นครูแกนนำอยู่ในระดับมีปริมาณมาก